

ПОГОДЖЕНО

Кінологічною спілкою України
« ____ » _____ 2009 р.
Президент

_____ Г. Г. Оніщенко

ПРИЙНЯТО

Кінологічною радою експертів з
мисливського собаківництва України
« 26 » лютого 2009 р.
Голова Кінологічної ради

_____ А. К. Голубченко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Державним комітетом лісового
господарства України
« ____ » _____ 2009 р.
Зас. голови Державного комітету лісового
господарства України

_____ І.В. Бородаєв

З доповненнями прийнятими Президією
ФМСУ 24.02.15р

ПРАВИЛА ВИПРОБУВАНЬ МИСЛИВСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ГОНЧАКІВ ПО ЗАЙЦЮ, ЛИСИЦІ ТА ШАКАЛУ.

1. Випробування (змагання) по зайцю, лисиці та шакалу проводяться у місцях характерних для помешкання вищезгаданих звірів.
2. До випробувань (змагань) допускаються гончаки, які працюють поодиночі, а також смички, незалежно від приналежності собак, які входять до складу смичка, різним власникам. Смичком вважаються двоє однопорідних гончаків. Зміна складу смичків на протязі року **НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ**.
3. На випробуваннях (змаганнях) виявляються й оцінюються наступні мисливські якості гончаків: полаз (пошук), добутливість, майстерність, чуття, вязкість, сила, музикальність та вірність віддачі голосу, звальність, рівність ніг, парність, приїздка (слухняність).
4. **Полаз** – розшукування гончаком звіра до його підйому. При оцінці полазу враховуються його глибина, ширина, самостійність, наполегливість у розшуку, а також наскільки гончаки дотримуються ходи ведучого і характерних для перебування звіра місцях.
5. **Добутливість** – вміння гончака швидко знаходити звіра з урахуванням часу між напуском і підйомом. При оцінці добутливості враховується також характер місцевості, насиченість угідь звіром, час сезону і дня. У виняткових випадках і тільки з дозволу експертної комісії допускається постановка

гончаків на слід шумового звіра, перебаченого членами експертної комісії. У такому випадку за добутливість ставиться мінімальний бал.

6. Майстерність – мала кількість перемовчок і зколів, швидкість виправлення їх, а також рівність гону і його тривалість. Граничний термін для виправлення зколу для одинаків – 20 хв, для смичків- 15 хв. **ПРИМІТКА.** Зколом називається втрата гончаком сліду звіра з наступною витратою часу на його розшук більше двох хвилин по зайцю та однієї хвилини по лисиці та шакалу.

7. Чуття – здатність гончака за допомогою знаходити і гнати звіра.

8. В'язкість – наполегливість переслідування гончаком гонного звіра і виправлення зколів.

9. Голос- Розцінюється окремо по силі, музикальності і вірності віддачі.

Сила голосу - визначається його звучністю та чутністю. **Музикальність голосу** - визначається його фігурністю. По фігурності голоси гончаків бувають однотонні, такі що двояться, із гнуссю, із заливом, із заревом.

Вірність віддачі голосу – віддача голосу гончаком тільки по сліду гонного звіра (враховується вірність віддачі голосу і по підйому звіра та при роботі на зколі).

10. Звальність смичків – швидкість, з якою собаки підвалюють один до одного. Граничний час на звальність 5 хвилин.

ПРИМІТКА: Якщо гончаки одночасно погнали по двох звірах і гін продовжується більше 5 хвилин, смичок вважається таким, що розірвався і така робота не оцінюється.

11. Рівність ніг – кучність гончаків на гону у смичку.

12. Паратість – швидкість гончаків при переслідуванні гонного звіра.

13. Приїздка (слухняність) – поведінка на повідку, швидкість підходу на сигнал ведучого і чітке виконання його команд. Вихід на виклик перевіряється у той час, коли гончаки не женуть.

14. На випробуваннях (змаганнях) робота гончаків оцінюється по шкалі максимальних балів, наведених у таблиці 1.

Вищий бал оцінки											
Робо	П	Д	М	Ч	В'	Голос	З	Р	П	П ри	З

ча одиг иця	ол аз	об ут ле ві ст ь Д о б ут ле ві ст ь Д о б ут ле ві ст ь	ай ст ер ні ст ь	ут тя	яз кі ст ь	С и л а	М у з и к а л ь н і с т ь	Ві рні ст ь від да чі	в а л ь н і с т ь	і в н і с т ь н і г	а р а ті с т ь	із дк а(сл ух ня ні ст ь)	а г а л ь н и й б а л
Одинаки	10	5	25	10	15	10	5	5	-	-	10	5	100
Смички	5	5	25	-	15	10	5	5	5	5	10	10	100

15. Для виявлення мисливських якостей як у цілому, так і по окремих елементах роботи гончакам, на випробуваннях (змаганнях) надається одна робота. У випадку виникнення перешкод, як то: гін не по тому звіру, по якому проводяться випробування, втручання в роботу випробувальної одиниці інших собак, механічні перешкоди та інше, що об'єктивно перешкоджає виявленню робочих якостей гончаків, експертна комісія має право у кінці випробувань або змагань надати додаткову роботу.

Коли перевірені всі елементи роботи випробувальної одиниці, експертна комісія дає оцінку по результатах однієї роботи. **Короткий гін до 3 хвилин, по непередбаченому експертною комісією звіру, відноситься за рахунок часу полазу.**

16. На підйом звіра встановлюється наступний граничний час при кожній роботі: одинакам – 1 (одна) година, смичкам - 50 хвилин. У випадку, якщо гончаки не підняли звіра, експертна комісія припиняє подальші випробування.

Але на випробуваннях, при наявності часу, експертна комісія може надати випробувальній одиниці, яка не підняла звіра, ще одну роботу після всіх учасників. **На змаганнях друга робота у цьому випадку не надається.**

17. Після підйому звіра випробувальній одиниці на роботу надається 60 хвилин. **На випробуваннях** експертна комісія вправі прийняти рішення про збільшення часу випробувань і понад встановлений правилами час для виявлення повної оцінки мисливських якостей випробувальної одиниці. **На змаганнях збільшення часу випробувань не допускається.**

18. Для присудження диплому по зайцю гончаки повинні проробити на гону, по передбаченому експертами звіру не менше як:

- на диплом І ступеня – 60 хвилин;
- на диплом ІІ ступеня – 50 хвилин;
- на диплом ІІІ ступеня – 40 хвилин.

При роботі по лисиці та шакалу цей час складає 1 (одну) годину.

ПРИМІТКА: Час одного зколу, що залишився невиправленим, у роботі на гону не включається.

19. При переході гончаків із гонного зайця на іншого зайця, або лисицю чи шакала робота зараховується з моменту перебачення підмінного звіра. **При переході з лисиці чи шакала на зайця робота не зараховується.**

ПРИМІТКА: За підміну гончаком гонного зайця іншим зайцем, лисиці лисицею, шакала шакалом – знижуються бали за в'язкість. За кожну підміну на 3 бали.

20. Випробування (змагання) не проводяться: при глибині снігу більше як 20 см; при ожеледі і наявності насту; при температурі нижче 10 С; при затяжному дощі і сильному снігопаді; при рвучкому і сильному вітрі; до настання повного світанку і після настання сутінок.

21. Дипломи за мисливські якості гончакам присуджуються при одержанні ними мінімальних балів, зазначених у таблиці 2.

Ступінь диплому	I	II	III
Загальний бал (не менше)	80	70	60
Для одинаків			
1. Майстерність	20	18	16
2. За силу та чутність голосу			
-російським та російським рябим гончакам	7	6	5
-гончакам Прибалтійських держав та біглям	6	6	5
3. За вірність віддачі голосу	4	4	3
4. За приїздки (слухняність)	3	3	3
Для смичків			
1. Майстерність	20	18	16
2. За силу та чутність голосу			
-російським та російським рябим гончакам	7	6	5
-гончакам Прибалтійських держав та біглям	6	6	5
3. За вірність віддачі голосу	4	4	3
4. За звалювання	4	3	3
5. За рівність ніг	4	4	3
6. За приїздки (слухняність)	6	6	6

22. Максимально допустимий час зколів (у хвиликах) для присудження дипломів наведений у таблиці 3.

Показники	Тривалість роботи на гону, хв		
	60	50	40
Робота по зайцю	Час зколів		
на диплом I ступеня	15	-	-
на диплом II ступеня	21	17	-
на диплом III ступеня	27	22	18

Робота по лисиці та шакалу			
на диплом І ступеня	5		
на диплом II ступеня	10		
на диплом III ступеня	15		

ПРИМІТКА: При збільшенні часу випробування оцінка майстерності при роботі по зайцю проводиться з урахуванням процентного відношення загальної суми часу зколів до тивалості роботи: при роботі на диплом I ступеня – 25%, на диплом II ступеня – 35%, на диплом III ступеня – 45%.

При роботі по лисиці та шакалу: на диплом I ступеня – 8%, на диплом II ступеня – 16%, на диплом III ступеня- 25%.

23. При оцінці мисливських якостей гончаків експертна комісія повинна враховувати умови, що впливають на результати їхньої роботи, характер місцевості, насиченість місця випробування звіром, стан тропи і погоди, а також час випробування (року і доби) і т.п.

24. По закінченню випробувань (змагань) випробувальної одиниці голова експертної комісії порадившись з членами експертної комісії по окремих елементах роботи, на місці виводить остаточну оцінку, яку повідомляє ведучому.

25. Гончаки знімаються з випробувань:

- а) якщо вони виявляються «скотинниками» (нападають на свійських тварин);
- б) якщо виявлять себе «пустобрехами» (часта віддача голосу без просування, або мотання по угіддях з голосом на протязі 5 хв);
- в) якщо женуть звіра мовчки упродовж 5 хвилин;
- г) якщо гончаки в смичку не звалюються більше як 5 хв. із моменту як один з них віддає голос;
- д) якщо гончаки не покажуть полазу на протязі 10 хв. після напуску;
- е) у випадку, коли ведучий знаходиться у нетверезому стані;
- ж) за дві підміни звіра одного й того ж виду;

з) за підміну лисиці чи шакала на зайця.

26. Добір на протязі 30 хвилин по зайцю та на протязі часу наданого на пошук для лисиці та шакала, що не закінчився підйомом звіра, вважається пороком і робоча одиниця знімається з випробувань.

27. При випробуваннях (змаганнях) гончаків допускається тільки один ведучий.

28. До підйому звіра ведучому дозволяється вести гончаків самотійно. При цьому йому не забороняється порскати та виконувати інші дії, які допомагають підняти звіра.

Після підйому звіра ведучий повинен іти разом з одним із членів експертної комісії і не втручатися в роботу гончаків. **Якщо ведучий порушує це правило, то випробувальна одиниця знімається з випробувань.**

29. Для запобігання перешкодам у роботі гончаків вільне пересування по угіддях, де проводяться випробування, а також голосні розмови і переклики пресутніх на випробуваннях осіб, **КАТИГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЮТЬСЯ. За порушення цього правила учасник може бути знятий з випробувань.**

30. Оцінка роботи гончаків на випробуваннях проводиться в тому випадку, якщо один чи кілька членів експертної комісії перебачать гонного звіра. Комісія зобов'язана оцінити роботу при її тривалості без урахування зколвів не менше як 15 хвилин при роботі по зайцю та 40 хвилин по лисиці та шакалу.

31. Використання власниками собак при проведенні випробувань електронних пристроїв (окрім пошукових) забороняється.

32. При випробуваннях гончаків застосовується така орієнтовна шкала оцінок (таблиця 4).

Вимоги для одержання вищого бала	Вищий бал	Недоліки, що знижують оцінку	Орієнтовний бал
1	2	3	4
1.Полаз (пошук) а) для одинаків (для смичків)			

Вищим балом оцінюється самостійний пошук галопом, іноді риссю; широкий і глибокий (300 – 400 метрів) у контакті з ведучим. При роботі у важких умовах оцінюється правильність пошуку, його ширина та глибина незалежно від алюру.	10 (5)	Випробувальна одиниця у полазі працює за всіма показниками на вищу оцінку, але не галопом, а швидкою риссю. Те ж саме, але пошук риссю. У важких умовах уникає місць залитих водою. Полаз середній по ширині і глибині (200-300 м.) та швидкості, в контакті з ведучим. Полаз риссю, не широкий і не глибокий (у межах 100м.) У важких умовах іноді уникає місць з густими заростями. Те ж саме, але випробовувана одиниця зайво затримується на жирах, веде пошук у поганому контакті з ведучим. У важких умовах обходить густі зарості. Те ж саме, але полаз більше риссю, з переходом, іноді, на крок. Полаз короткий (до 50 м), більше кроком чи навпаки, занадто широкий і глибокий з відходом випробовуваної одиниці за межі чутності, некерований. У важких умовах часто виходить з густих заростей. Полаз безсистемний з безглуздим мотанням по угіддях. Якщо випробовувана одиниця не іде в полаз більше як 10 хвилин, то вона знімається з випробувань.	9 8 (4) 7 6 (3) 5 4 (2) 3 2-1 (1)
2. Добутливість			
Випробувальна одиниця добуває звіра: а) для одинаків – до 30 хв; б) для смичків - до 20 хв. Або випробовувана одиниця прийняла слід зайця, перебаченого більше 15 хв. до її пуску і, добравши звіра, погнала його то за добутилість додається повний бал.	5	Те ж саме, але: одинаки на протязі 40 хв; смички – 30 хв.; Одинаки – 60 хв., смички- 50 хв. Якщо випробовувана одиниця підняла звіра у першій половині другої роботи. Якщо випробовувана одиниця підняла звіра у другій половині другої роботи. При постановці на шумового звіра.	4 3 3 2 1
3. Майстерність			

Вищим балом оцінюється упевнений гін без зколів, з рідкими і короткими перемовками на протязі 60 хвилин.	25	По зайцю: За гін з короткими і рідкими перемовками на протязі 60 хв, із сумою зколів не більше як 3 хв. Те ж саме, але сума зколів від 3 до 6 хв. Те ж саме, але сума зколів від 6 до 9 хв. Те ж саме, але сума зколів від 9 до 12хв. Те ж саме, але сума зколів від 12 до 15 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів до 18 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів до 21 хв., чи на протязі 50 хв. із сумою зколів до 17 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів до 24 хв., чи на протязі 50 хв. із сумою зколів до 21 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів до 27 хв., чи на протязі 50 хв. із сумою зколів до 22 хв., чи на протязі 40 хв. із сумою зколів до 18 хв. За гін на протязі 60 хв, при сумі зколів не більше як 30 хв, чи на протязі 50 хв. при сумі зколів не більше як 25 хв. За чистий гін на протязі 29-25 хв. із 60-хвилинної роботи на гону, або 24-22 хв. із 50- хвилинної роботи на гону. За чистий гін на протязі 20 хв. По лисиці та шакалу: За упевнений гін з короткими і рідкими перемовками на протязі 60 хв, із сумою зколів не більше як 2 хв. Те ж саме, але сума зколів від 2 до 3 хв. Те ж саме, але сума зколів від 3 до 4 хв. Те ж саме, але сума зколів від 4 до 5 хв.	24 23 22 21 20 19 18 17 16 14 12 10 24 23 22 21 20 19 18 17 16 14 12 10
---	-----------	--	---

		Те ж саме, але сума зколів 5 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів від 5 до 7 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів від 7 до 10 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів від 10 до 12 хв. За упевнений гін на протязі 60 хв, із сумою зколів від 12 до 15 хв. За гін на протязі 60 хв, при сумі зколів не більш як 17 хв. За гін на протязі 60 хв, при сумі зколів не більше як 19 хв. За гін на протязі 40 хвилин.	
--	--	---	--

4.Чуття

При оцінці майстерності в 25-23 балів чуття оцінюється в 10 балів
 При оцінці майстерності в 22-20 балів чуття оцінюється в 9 балів
 При оцінці майстерності в 19 балів чуття оцінюється в 8 балів
 При оцінці майстерності в 18 балів чуття оцінюється в 7 балів
 При оцінці майстерності в 16-17 балів чуття оцінюється в 6 балів
 При оцінці майстерності в 14 балів чуття оцінюється в 5 балів
 При оцінці майстерності в 12 балів чуття оцінюється в 4 бала
 При оцінці майстерності в 10 балів чуття оцінюється в 2 бали

Примітка: зазначені бали за рішенням експертної комісії можуть бути замінені у бік збільшення з урахуванням прояву високого чуття в складних і важких умовах (стан погоди, тропи).

5. В'язкість

Вищий бал надається випробовуваній одиниці, яка була відкликана з гону за вказівкою експертної комісії	15	Одиниця працювала на гону 50 хв. і, хоча робота закінчилася невикористаним зколом, з зколу не пішла	14
		Одиниця працювала на гону 40 хв. і, хоча робота закінчилася невикористаним зколом, з зколу не пішла	13
		Випробувальна одиниця йде зі зколу через 20 хв. (смичок через 15 хв.)	12
		Те ж саме, але йде зі зколу через 10 хвилин	10
		Те ж саме, але йде зі зколу через 5	8

		хвилин Те ж саме, але припиняє виправлення зколу через 2 хвилини Загубивши слід звіра, не розшукує його, а йде шукати іншого звіра Загубивши слід звіра, не розшукує його, а йде до ведучого, або кидає гонити звіра з «гарячого» сліду Якщо випробовувана одиниця не більше як один раз йде зі зколу, або полаза для перевірки наявності ведучого, але потім самостійно повертається до роботи, оцінка за в'язкість знижується на 1-2 бали (окрім гончаків віком до 1,5 року). При в'язкості оціненій менше ніж у 10 балів диплом випробовуваній одиниці не присуджується.	6 4-2 0
6. Голос			
6.1 Сила та чутність			
Дуже сильний, чутний та звучний з частою віддачою.	10	Те ж саме, але з не частою віддачою Сильний, чутний та звучний з частою віддачою Сильний, чутний та звучний з рідкою віддачою Досить сильний та чутний з частою віддачою Досить сильний та чутний з рідкою віддачою Мало чутний, недостатньо звучний Те ж саме, але глухий, хрипливатий Примітка: При оцінці голосу експерт повинен враховувати силу вітру, час року, характер насаджень.	9 8 7 6 5 4 3-1
6.2. Музикальність (фігурність)			
а) для одинаків			
Фігурний, співучий, який часто змінюється по висоті (здається, що ганяють два гончаки), чи голос з добре вираженим (безперервним) зарьовом чи заливом	5	Фігурний, співучий, але не часто міняється по висоті, чи не яскраво вираженим зарьовом чи заливом Двійний, співучий, зі слабо вираженим підголоском, або зарьов чи залив при підйомі звіра Двійний, співучий, без підголоска Породний, але однотонний	4 3 2 1
б) для смичків			

Голоси гончаків фігурні, різні по тембру і висоті. Або у одного зарьов, а у другого залив	5	Голоси гончаків фігурні, різні по тембру чи висоті Голоси двійні, співучі, різні по тембру чи висоті , або зарьов чи залив при підйомі звіра Голоси породні, однотонні, різні по тембру Породні, однотонні, однакові по тембру	4 3 2 1
6.3. Вірність віддачі			
Гончаки віддають голос тільки по сліду гонного звіра	5	Віддача голосу по сліду гонного звіра, іноді на проносах та зколі, але не більше як 30 сек. Віддача голосу по сліду гонного звіра, на проносах, на зколі (до 1 хв.), часта віддача голосу без просування на «жирах» (до 2 хв.) Віддача голосу «у п'яту» по над 1 хв. чи часта віддача голосу без просування на «жирах» до 5 хв. Гончак не замовкає на зколі і виправляє його з голосом та гін «у п'яту» понад 2 хв.	4 3 2 1
7. Звальність			
Гончаки «звалилися» на протязі 2 хв. При роботі у важких умовах – за 3 хв.	5	Те ж саме, але на протязі 3 хв., при роботі у важких умовах – за 4 хв. Те ж саме, але на протязі 5 хв.	4 3
8. Рівність ніг			
Гончаки женуть кучно («плече в плече»), міняючись місцями	5	Те ж саме, але не міняються місцями Гончаки женуть розтягуючись не значно, при цьому враження дружності гону по голосах не порушується Гончаки розтягуються значно, при цьому дружність гону порушується.	4 3 2-1
9.Паратість			
Гончаки переслідують звіра швидким галопом, виходячи за звіром не більш як через 1-1,5 хв. А при роботі у важких умовах через 2 хв. Примітка: Паратість оцінюється не раніше, як через 15 хв. після початку гону	10	Те ж саме, але виходять за звіром від 1,5 до 2 хв., а при роботі у важких умовах через 2,5 хв. Те ж саме, але не швидким галопом, а при роботі у важких умовах виходять за звіром через 3 хв. Гін швидкою риссю та виходять за звіром при роботі у важких умовах через 3,5 хв. Гін риссю, та виходять за звіром при роботі у важких умовах через 4 хв. Гін риссю, іноді кроком та виходять за звіром при роботі у важких умовах через 5 хв. Гін кроком	9 8-7 6 5-4 3 2-1

10. Приїздка (слухняність)			
а) одинаки			
Гончак іде за ведучим без шворки, стоїть перед напуском та швидко виходить на ріг чи виклик ведучого (в термін до 5 хв.), якщо він не на гону	5	Спокійно йде на шворці, стоїть у нашийнику і швидко виходить на ріг чи виклик ведучого (від 5 до 10 хв.)	4
		Несильно тягне на шворці та неохоче виходить на ріг, виклик ведучого (від 10 до 30 хв.)	3
		Дуже тягне на шворці і довго не виходить на ріг чи виклик ведучого	2
		Не дає себе підловити ведучому після закінчення роботи	1
б) смички			
Гончаки без змички йдуть за ведучим, розімкнуті стоять за наказом ведучого і швидко виходять на його виклик чи ріг (в термін до 5 хв.), якщо вони не женуть	10	Те ж саме, але йдуть за ведучим на змичці і стоять розімкнуті. На виклик виходять в термін від 5 до 10 хв.	8-9
		На шворці не тягнуть, але без змички не стоять і виходять на виклик ведучого від 10 до 20 хв.	7
		На шворці тягнуть, стоять тільки зімкнуті і виходять на виклик ведучого від 20 до 30 хв.	6
		Гончаки сильно тягнуть на шворці, не стоять зімкнуті і довго не виходять на виклик ведучого	4
		Гончаки сильно тягнуть на шворці, не реагують на команди ведучого і не дають себе підловити ведучому після закінчення роботи	2-1